

dn

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A
06
S
89

31-11-1973

DEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS TE NAALDWIJK

027

LIBRARIË
PROEFSTATION voor de GROENTEN- en
FRUITTEELT onder GLAS te NAALDWIJK

Andijvie

1977/1978

Rassenproeven eerste beoordeling herfst-, winter- en voorjaarsteelt

R.I.V.R.O.

J.H. Stolk en L. Rus

respectievelijk

Rijksinstituut voor Rassenonderzoek voor Cultuurgewassen
(gedetacheerd op het Proefstation te Naaldwijk)

en

Proefstation voor de Groenten- en Fruitteelt onder Glas te Naaldwijk

Niet voor publicatie

Intern verslag no.

220 1973

06210.17

Handboek nr. 959c

Inhoud

Herfstteelt

Proefopzet

In de proeven opgenomen rassen tabel 1

Waarnemingen

Gemiddelde gebruikswaardecijfers tabel 2

Gemiddelde gebruikswaardecijfers uitgedrukt in procenten tabel 3

Gewichten tabel 4

Samenvatting van de belangrijkste opmerkingen tabel 5.

Winterteelt

Proefopzet

In de proeven opgenomen rassen tabel 1

Waarnemingen

Resultaten van de beoordelingen in cijfers tabel 2

Resultaten van de beoordelingen in procenten tabel 3

Gewichten tabel 4

Samenvatting van de belangrijkste opmerkingen tabel 5.

Voorjaarsteelt

Proefopzet

In de proeven opgenomen rassen tabel 1

Waarnemingen

Gemiddelde gebruikswaardecijfers tabel 2

Gemiddelde gebruikswaardecijfers uitgedrukt in procenten tabel 3

Gewichten tabel 4

Samenvatting van de belangrijkste opmerkingen tabel 5.

.....
Herfstteelt 1977

Proefopzet

In de herfst van 1977 werden in het vooronderzoek 14 andijvierassen op hun gebruikswaarde voor de praktijk onderzocht.

Als standaardras was het ras Brevo (Royal Sluis) aan deze serie toegevoegd.

De proef lag op twee plaatsen nl. op de Proeftuin in Vierpolders en bij de heer Van Vliet, Roomburgerweg 24 te Leiden. Voor beide proeven werden de planten opgekweekt in Vierpolders.

Op beide plaatsen lag de proef in tweevoud. In Vierpolders was de proef tweemaal opgezet. De proef werd eenmaal warm en eenmaal koud geteeld. In Leiden werd de proef geheel koud geteeld.

In Vierpolders werden 15 planten per m² gepoot. In Leiden stonden er 20 planten per m² en was de veldgrootte 4,5 m².

De zaai-, plant-, beoordelings- en oogstdata waren als volgt:

<u>Plaats</u>	<u>Zaaidatum</u>	<u>Plantdatum</u>	<u>Beoordeling</u>	<u>Oogstdatum</u>
Vierpolders	25-8-1977	22-9-1977	14-11-1977	18-11-1977
Leiden	25-8-1977	21-9-1977	30-11-1977	30-11-1977

Tabel 1 In de proeven opgenomen rassen

Rassen	Code	Veldnummers						Opmerkingen
		Vierpolders				Leiden		
		warm		koud				
		I	II	I	II	I	II	
Brevo	A	-	28	-	28	-	-	te weinig zaad
	B	-	26	-	26	-	-	te weinig zaad
	C	11	29	11	29	5	19	
	D	9	20	9	20	10	21	standaardras
	E	15	18	15	18	8	18	
	F	13	16	13	16	6	13	
	G	8	21	8	21	4	20	
	H	7	19	7	19	1	16	
	J	6	17	6	17	12	14	
	K	10	27	10	27	2	23	
	L	4	30	4	30	9	22	
	M	12	24	12	24	11	15	
	N	3	23	3	23	-	-	matige kiemkracht
	O	1	22	1	22	3	17	
	P	5	25	5	25	7	24	

Toelichting: I, II zijn de verschillende herhalingen

Waarnemingen

Beide proeven zijn op een zo gunstig mogelijk tijdstip beoordeeld door zaadhandel, tuinders, N.A.K.G, voorlichtingsdienst, gebruikswaarde-onderzoek en de gewasspecialist van het Proefstation te Naaldwijk.

Bij de beoordelingen werd een gebruikswaardecijfer gegeven aan de hand van een visuele beoordeling. Hierin werden zaken als randgevoeligheid, aanslaggevoeligheid, stand van het gewas, bovenkant van de krop en dergelijke betrokken. Het gebruikswaardecijfer werd gemotiveerd door opmerkingen.

Op beide proefplaatsen werd het 100 krop gewicht en het percentage afval bepaald.

De resultaten van de beoordelingen zijn weergegeven in de tabellen.

Tabel 2 Gemiddelde gebruikswaardecijfers op de verschillende proefplaatsen

Rassen	Code	Vierpolders						Commissie			Leiden			c + ov. gem.
		Warm		Koud		gem.	I	II	gem.	I	II	gem.		
		I	II	gem.	I								II	
	A	-	6.8	6.8	-	6.4	6.4	-	-	-	-	-	-	-
	B	-	6.0	6.0	-	6.2	6.2	-	-	-	-	-	-	-
	C	4.6	5.0	4.8	4.9	4.8	4.9	5.5	5.8	5.7	5.3	6.2	5.8	5.8
	E	5.4	5.3	5.4	6.2	5.6	5.9	6.8	6.4	6.6	7.3	6.9	7.1	6.9
	F	6.4	4.7	5.6	6.1	5.4	5.8	5.8	5.5	5.7	5.8	5.0	5.4	5.6
	G	5.1	4.9	5.0	5.8	5.9	5.9	6.9	7.0	7.0	6.8	7.7	7.3	7.2
	H	5.7	5.1	5.4	5.7	5.9	5.8	5.0	5.0	5.0	5.7	5.9	5.8	5.4
	J	4.1	4.1	4.1	4.3	4.3	4.3	5.3	5.0	5.2	5.5	4.8	5.2	5.2
	K	6.3	5.1	5.7	5.9	5.4	5.7	6.0	6.3	6.2	6.6	6.7	6.7	6.5
	L	3.5	4.4	4.0	4.0	4.1	4.1	3.8	3.5	3.7	4.4	4.2	4.3	4.0
	M	5.7	5.2	5.5	6.2	5.8	6.0	6.8	6.8	6.8	7.0	7.1	7.1	7.0
	N	5.1	4.8	5.0	5.3	5.1	5.2	-	-	-	-	-	-	-
	O	4.7	4.8	4.8	4.8	4.8	4.8	6.8	5.8	6.3	6.7	6.5	6.6	6.5
	P	5.0	5.3	5.2	4.9	4.9	4.9	5.0	5.4	5.2	5.8	6.5	6.2	6.0
Gemiddeld		5.1	5.1	5.1	5.3	5.3	5.3	5.8	5.7	5.8	6.1	6.1	6.1	6.0
Brevo	D	5.8	5.4	5.6	4.7	5.3	5.0	5.8	6.0	5.9	5.8	6.7	6.3	6.1

Toelichting: I, II zijn de herhalingen

gem. = het gemiddelde van de herhalingen

c + ov. = het gemiddelde van de commissie en overige beoordelaars.

4 = slecht; 7 = goed; - niet in de proef opgenomen

Rassen	Code	Vierpolders						Leiden						c + ov	
		warm			koud			Commissie			Overige beoord.				
		I	II	gem.	I	II	gem.	I	II	gem.	I	II	gem.		
A	-	100	100	-	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B	-	88.8	88.8	-	88.9	88.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C	11.1	11.1	11.1	66.6	11.1	38.9	50	50	50	66.8	33.4	50.1	50.1	50.1	50.1
E	33.3	44.4	38.9	100	55.5	77.8	100	100	100	100	83.5	91.7	95.9	95.9	95.9
F	88.8	22.2	55.5	100	66.6	83.3	50	50	50	50.1	16.7	33.4	41.7	41.7	41.7
G	44.4	22.2	33.3	100	88.8	94.4	100	100	100	66.8	100	83.4	91.7	91.7	91.7
H	66.6	22.2	44.4	100	66.6	83.3	25	0	12.5	50.1	0	25.1	18.8	18.8	18.8
J	0	0	0	33.3	0	16.7	50	25	37.5	50.1	0	25.1	31.3	31.3	31.3
K	77.7	22.2	50.0	100	44.4	72.2	75	100	87.5	100	50.1	75.1	81.3	81.3	81.3
L	0	11.1	5.6	11.1	0	5.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
M	66.6	33.3	50.0	100	66.6	83.3	100	100	100	100	83.5	91.8	95.9	95.9	95.9
N	33.3	11.1	22.2	100	22.2	61.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
O	22.2	22.2	22.2	66.6	22.2	44.4	100	75	87.5	100	50.1	75.1	81.3	81.3	81.3
P	22.2	44.4	33.3	77.7	11.1	44.4	25	50	37.5	66.8	50.1	58.5	48.0	48.0	48.0
Gemiddeld	38.9	32.6	35.8	79.6	46.0	62.8	61.4	59.1	60.2	68.2	42.5	55.4	57.8	57.8	57.8
Brevo	5.8	5.4	5.6	4.7	5.3	5.0	5.8	6.0	5.9	5.8	6.7	6.3	6.1	6.1	6.1

Toelichting: I, II zijn de herhalingen

gem. = het gemiddelde van de herhalingen

c + ov. = het gemiddelde van de commissie en de overige beoordelaars

4 = slecht

7 = goed

- = niet in de proef opgenomen

Tabel 4 Overzicht van het 100 kroggewicht en het percentage afval op beide proefplaatsen

en	Code	Vierpolders warm		Vierpolders koud		Leiden	
		Netto kropgewicht gem.	% afval gem.	Netto kropgewicht gem.	% afval gem.	Netto kropgewicht gem.	% afval gem.
	A	20,4	26	21,1	23,7	-	-
	B	21	29,5	21	27,5	-	-
	C	23,2	21,6	22,8	24,9	17,8	7,8
	E	19	33,6	19,2	31,4	16,3	14
	F	19,8	22,6	21,4	18,8	14,5	9,4
	G	17	32,9	19,4	28	19,3	13,2
	H	21,2	21,4	21,8	18,7	14,8	8,6
	J	16,4	30	16,2	31,2	14,8	12,4
	K	19	37,4	19,4	27,6	17,3	12,2
	L	27,8	30,5	25	33,6	20,3	8,5
	M	19	40,8	21	28,1	16,7	15
	N	19,6	27,3	22,8	17,4	-	-
	O	17,8	32,4	19,2	27,3	15,5	10,2
	P	18,2	25,9	18,4	17,8	13	7,3
ield		20	29,4	20,6	25,4	16,4	10,8
	D	20,2	28,3	20,2	19,1	19,3	9,5

chtting: Gem. is het gemiddelde van de herhalingen.
 - is niet in de proef opgenomen.

Rassen	Code	Vierpolders		Leiden
		warm	koud	
A		Aanslag - wat rand	Aanslag - goede bovenkant - wat losse krop	
B		Aanslag - goed gewicht iets rand - wat hard	Wat aanslag - iets kleine krop	
C		Aanslag - wat randgevoelig - langbladig - los - te wild	Wat heterofoon - aanslag - rand, lichtgroen, losse krop	Langbladig - open krop - rand
E		Rand - aanslaggevoelig - wat heterofoon	Aanslag - goede gevulde krop - tussentype	Heterofoon - iets rand - gevulde krop
F		Aanslag - laag gewicht - losse krop	Land blad - aanslag - iets rand - open krop	Iets rand - heterofoon - open krop - vrij traag
G		Rand - aanslag - graterig zacht	Aanslag - iets rand - plat-groeiend	Goed gevulde krop - iets rijp - goede kleur
H		Lang blad - wat rand - losse krop - iets aanslag.	Aanslag - rand - losse krop - lang blad	Open krop - iets rand - traag - licht gewicht - wat heterofoon
J		Aanslag - heterofoon - plat-te krop - iets rand	Open krop - platgroeiend - wat randgevoelig	Heterofoon - platgroeiend - aanslag open krop
K		Aanslag - goed gevulde krop - donkergroen - wat rand	Aanslag - rand - donkergroen	Iets rand - goed gevulde krop - wat traag - goede kleur
L		Kruldijvie - te randgevoelig - lange bladstelen	Kruldijvie - witaantasting - randgevoelig	Kruldijvie - randgevoelig
M		Randgevoelig - aanslag - wat lang blad	Aanslag - goed gevulde krop - wat rand	Goed gevulde krop - geel blad - licht gewicht - goede kleur
N		Aanslag - rand - open krop	Heterofoon - losse krop - lang-bladig - aanslag	
O		Rand - aanslag	Randgevoelig - aanslag - zacht	Grove onderkant - goed gevulde krop - goede kleur
P		Langbladig - aanslag - iets rand	Rand - aanslag - witaantasting - licht gewicht	Open krop - vrij traag - iets rand - platgroeiend
D	Brevo	Lang blad - aanslag - wat ongelijk - donkergroen	Open krop - randgevoelig - wat heterofoon	Heterofoon - goed gevulde krop - iets rand - goede onderkant

Winterteelt 1977 - 1978

Proefopzet

In de winter 1977/1978 werden in het vooronderzoek 13 andijvierassen op hun gebruikswaarde beproefd.

Als standaardras was het ras Brevo (Royal Sluis) aan deze serie toegevoegd.

De proef lag op twee plaatsen, nl. op het Proefstation te Naaldwijk en bij de heer J. Schouw, Van Ruyvenlaan 19 te Poeldijk. De opkweek voor beide proeven vond in Naaldwijk plaats. Op beide plaatsen lag de proef in tweevoud.

Bij de heer J. Schouw was de proef moeilijk te beoordelen. De kroppen waren klein en licht in gewicht. De proef werd dan ook slechts door enkele vertegenwoordigers beoordeeld.

De zaai-, plant-, beoordelings- en oogstdata waren als volgt:

<u>Plaats</u>	<u>Zaaidatum</u>	<u>Plantdatum</u>	<u>Beoordeling</u>	<u>Oogstdatum</u>
Naaldwijk	26-9-1977	25-10-1977	22-2-1978	23-2-1978
Poeldijk	26-9-1977	24-10-1977	22-2-1978	28-2-1978.

Tabel 1 In de proeven opgenomen rassen

Rassen	Code	Veldnummers				Opmerkingen
		Naaldwijk		Poeldijk		
		I	II	I	II	
	A	32	41	9	16	
	B	33	40	14	19	
	C	29	35	2	26	
	D	23	44	7	13	
	E	24	43	6	11	
	F	22	48	12	15	
	G	34	38	18	22	
	H	27	46	5	25	
	K	30	37	4	23	
	L	31	39	8	17	
	M	21	47	20	24	
	N	25	42	3	10	
	O	26	45	21	28	
Brevo	J	28	36	1	27	standaardras

Toelichting: I, II zijn de herhalingen.

Waarnemingen

De proeven werden elk eenmaal beoordeeld. De proef in Naaldwijk werd beoordeeld door vertegenwoordigers van de N.A.K.G., voorlichting, tuinders, zaadhandel, gebruikswaarde-onderzoek en de gewasspecialist van het Proefstation te Naaldwijk. In Poeldijk werd de proef beoordeeld door de N.A.K.G., gebruikswaarde-onderzoek en de gewasspecialist van het Proefstation te Naaldwijk.

Door de beoordelaars werd een gebruikswaardecijfer gegeven aan de hand van visuele waarnemingen. Hierbij werd gelet op boven- en onderkant van de krop, stand van het gewas, rand- en aanslaggevoeligheid en dergelijke zaken. Door opmerkingen werd het gebruikswaardecijfer gemotiveerd.

Op beide plaatsen werd het 100 kropgewicht en het percentage afval bepaald.

De resultaten van de beoordelingen zijn weergegeven in de tabellen.

Tabel 2 Resultaten van de beoordelingen te Naaldwijk en te Poeldijk, uitgedrukt in cijfers

Rassen	Code	Naaldwijk			Poeldijk		
		I	II	gem.	I	II	gem.
	A	5,2	5,3	5,0	4,5	5,5	5,0
	B	5,4	5,6	5,5	4,5	5,0	4,8
	C	5,9	4,9	5,4	5,5	6,0	5,8
	D	5,9	6,3	6,1	6,5	6,0	6,2
	E	6,6	6,3	6,4	6,2	6,5	6,4
	F	6,7	4,7	5,7	5,0	4,5	4,8
	G	6,9	6,3	6,6	6,8	6,2	6,5
	H	6,7	6,0	6,4	6,2	6,2	6,2
	K	5,8	6,1	6,0	6,0	6,0	6,0
	L	6,0	5,9	6,0	6,0	5,5	5,8
	M	4,2	4,7	4,4	4,5	5,0	4,8
	N	4,9	4,7	4,8	4,5	4,5	4,5
	O	5,4	5,7	5,6	7,0	5,5	6,2
Gemiddeld		5,8	5,6	5,7	5,6	5,6	5,6
Brevo	J	6,2	5,9	6,0	5,5	5,5	5,5

Toelichting: I, II zijn de verschillende herhalingen.

Gem. = het gemiddelde van de herhalingen

4 = slecht

7 = goed.

Tabel 3 Resultaten van de beoordelingen te Naaldwijk en Poeldijk, uitgedrukt in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van het standaardras

Rassen	Code	Naaldwijk			Poeldijk		
		I	II	gem.	I	II	gem.
	A	36,4	36,4	36,4	0	50	25
	B	45,5	45,5	45,5	0	0	0
	C	54,6	20,0	37,3	50	100	75
	D	72,8	81,9	77,4	100	100	100
	E	81,9	91,0	86,4	100	100	100
	F	100	9,1	54,6	0	0	0
	G	100	9,1	54,6	100	100	100
	H	91,0	81,9	86,4	100	100	100
	K	54,6	81,9	68,2	100	100	100
	L	72,8	81,9	77,4	100	50	75
	M	-	18,2	9,1	50	0	25
	N	9,1	9,1	9,1	0	0	0
	O	36,4	54,6	45,5	100	50	75
Gemiddeld		63	47,7	55,3	61,5	57,7	59,6
Brevo	J	6,2	5,9	6,0	5,5	5,5	5,5

Toelichting: I, II zijn de verschillende herhalingen
gem. = het gemiddelde van de herhalingen
4 = slecht
7 = goed.

Tabel 4 Overzicht van de gewichten in kg/100 stuks en het percentage afval van het totaal gewicht

assen	Code	Naaldwijk		Poeldijk	
		Nettokroppgewicht gem.	% afval gem.	Nettokroppgewicht gem.	% afval gem.
	A	25,9	20,2	20,1	25,8
	B	25,5	20,9	18,5	24,5
	C	23,9	20,2	20,2	14,1
	D	20,1	29,9	21,2	22,7
	E	25,2	23,3	19,3	16,9
	F	24,1	23,9	19,1	23,7
	G	27,7	21,1	20,8	25,0
	H	25,1	20,3	21,5	15,7
	K	26,2	20,3	19,3	14,1
	L	26,6	24,3	20,0	25,9
	M	22,6	24,1	18,6	17,7
	N	21,7	29,3	19,0	25,4
	O	26,1	21,6	18,8	18,7
middeld		24,7	23,0	19,7	20,8
evo	J	26,5	17,7	20,8	13,4

alichting: gem.= het gemiddelde van de herhalingen

Rassen	Code	Naaldwijk	Poeldijk
	A	Kleine krop - aanslag - wat traag - licht gewicht	Kleine krop - hard blad - traag - goed uniform
	B	Aanslag - compacte krop - goed uniform	Aanslag - kleine krop - hard blad
	C	Heterogeen - wat traag - licht gewicht	Heterogeen - goede onderkant
	D	Iets rand - zacht - slechte onderkant - geel blad	
	E	Iets aanslag - losse krop - wat graterig	
	F	Kleine krop - wat geel blad - wat heterogeen - wat traag - goede onderkant	Aanslag - onregelmatig - heterogeen
	G	Wat aanslag - hard blad - goede kropvorm	Goed uniform
	H	Wat traag - onregelmatig - sterk tegen rand	Aanslag - grote omvang
	K	Langbladig - wat heterogeen - licht gewicht - stevige krop	
	L	Platgroeïend - hard blad - aanslag - wat heterogeen - compacte krop	Kort blad
	M	Krullandijvie - rand - heterogeen - wat traag	Krullandijvie - wat traag
	N	Aanslag - geel blad - zacht	Aanslaggevoelig - zacht
	O	Donkergroen - diep ingesneden blad - aanslag - wat traag - wat geel blad	
Brevo	J	Aanslag - wat traag - geel blad - wat heterogeen	Heterogeen - onregelmatig.

Voorjaarsteelt

Proefopzet

In het voorjaar van 1978 werden 15 andijvierassen op hun gebruikswaarde onderzocht.

Het ras Malan (Royal Sluis) werd als standaardras aan deze serie toegevoegd.

De proef was op 3 plaatsen aangelegd, nl. op de Proeftuin te Sappemeer, bij de heer Th. van de Kaay, Oostduinlaan 10 te 's-Gravenzande en op het Proefstation te Naaldwijk.

Bij de heer Th. van de Kaay werd veel gestookt, hierdoor was de andijvie snel te beoordelen. Op het Proefstation te Naaldwijk werd minder gestookt, de teelt duurde hier dan ook iets langer. In Sappemeer stonden er 14 planten per m², in 's-Gravenzande 15 planten per m² en in Naaldwijk 12 planten per m².

De zaai-, plant-, beoordelings- en oogstdata waren als volgt:

<u>Plaats</u>	<u>Zaaidatum</u>	<u>Plantdatum</u>	<u>Beoordeling</u>	<u>Oogstdatum</u>
Sappemeer	28-11-1977	28-12-1977	13-3-1978	14/20-3-1978
's-Gravenzande	12-1 -1978	3- 3-1978	20-4-1978	25-4-1978
Naaldwijk	1-2 -1978	10-3- 1978	28-4-1978	3-5-1978.

Tabel 1 De in de proef opgenomen rassen .

Rassen	Code	Veldnummers					
		Sappemeer		's-Gravenzande		Naaldwijk	
		I	II	I	II	I	II
	A	30	34	10	14	33	44
	B	26	37	6	17	34	42
	C	32	41	12	21	30	37
	D	39	42	19	22	24	48
	E	22	43	2	23	25	46
	F	25	46	5	26	23	52
	G	27	40	7	20	36	40
	H	29	35	9	15	28	50
	J	24	44	4	24	29	38
	K	21	28	1	8	31	39
	M	36	38	16	18	21	51
	N	47	52	27	32	26	45
	O	48	50	28	30	27	49
	P	31	49	11	29	22	47
	Q	23	51	3	31	35	43
Standaardras Malan	L	33	45	13	25	32	41

Poelichting: I, II zijn de verschillende herhalingen.

Waarnemingen

Alle proeven zijn in het oogstbare stadium beoordeeld door vertegenwoordigers van de zaadhandel, tuinders, voorlichtingsdienst, gebruikswaarde-onderzoek, N.A.K.G. en de gewasspecialist van het Proefstation te Naaldwijk.

Er werd aan de hand van een visuele beoordeling een gebruikswaarde-cijfer gegeven. De kropvorm, aanslaggevoeligheid, randgevoeligheid, boven- en onderkant van de krop en de stand van het gewas waren bepalend voor het cijfer. De beoordelaars motiveerden hun cijfers door opmerkingen.

Op alle plaatsen werd het 100 krop gewicht en het percentage afval bepaald.

De resultaten van de beoordelingen zijn vermeld in de tabellen.

Tabel 2 Gemiddelde gebruikswaardcijfers over de verschillende proefplaatsen

Rassen	Code	Sappemeer			's-Gravenzande			Naaldwijk			tot.				
		I		gem.	I		gem.	I		gem.					
		II	I	II	gem.	II	I	II	gem.						
	A	5,3	5,0	5,2	4,8	5,0	4,9	5,0	5,1	4,5	3,7	4,1	4,0	4,1	
	B	6,3	6,3	6,3	6,6	7,5	6,4	6,9	7,4	5,8	6,7	6,2	5,5	6,0	6,1
	C	7,3	6,7	7,0	7,4	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	5,7	6,3	7,0	6,8	6,6
	D	6,3	6,5	6,4	6,4	6,4	6,6	6,7	6,7	7,7	5,7	6,7	7,5	6,5	6,6
	E	5,7	5,7	5,7	3,6	5,0	3,6	5,2	5,2	3,3	3,3	3,3	4,0	4,0	3,7
	F	6,8	6,0	6,4	6,8	6,5	6,8	6,4	6,4	8,0	5,0	6,5	6,5	6,0	6,3
	G	6,3	7,0	6,7	5,5	6,0	5,0	6,1	6,1	4,0	3,0	3,5	4,5	3,8	3,7
	H	7,3	6,3	6,8	8,0	7,4	7,8	7,4	7,4	7,0	7,3	7,2	8,0	7,5	7,4
	J	5,7	6,3	6,0	6,7	6,9	6,2	6,0	6,0	5,7	6,0	5,8	5,5	5,8	5,8
	K	5,7	5,0	5,4	4,2	5,4	4,1	5,8	5,8	4,7	5,0	4,8	6,0	5,8	5,3
	M	6,7	6,3	6,5	5,2	5,8	5,3	6,0	6,0	4,7	5,3	5,0	5,5	5,2	5,1
	N	6,7	7,3	7,0	5,1	5,7	5,4	5,6	5,6	5,7	4,7	5,2	5,0	5,0	5,1
	O	7,0	7,3	7,2	7,8	7,8	7,5	7,4	7,4	6,3	6,5	6,4	7,0	6,8	6,6
	P	4,3	4,3	4,3	5,0	4,4	4,8	4,8	4,8	5,3	4,3	4,8	5,0	5,0	4,9
	Q	6,3	5,3	5,8	6,0	5,6	5,9	5,8	5,8	5,2	6,3	5,8	4,5	5,0	5,4
Gemiddeld		6,2	6,1	6,2	6,0	6,2	5,8	6,0	6,2	5,7	5,2	5,5	5,7	5,5	5,5
Malan		7,3	7	7,2	6,4	7,0	6,2	6,5	6,7	5,7	5,0	5,3	5,5	5,2	5,3

Toelichting: I, II = herhalingen

gem. = gemiddelde van de herhalingen

tot. gem. = het gemiddelde cijfer van de commissie en overige beoordelaars

4 = slecht

7 = goed.

Tabel 3 Het percentage van de gebruikswaardecijfers dat hoger dan of gelijk is aan het gemiddelde gebruikswaardecijfer van het standaardras

Ras	Code	Sappemeer						's-Gravenzande						Naaldwijk											
		II		I		gem.		II		I		gem.		II		I		gem.		II		I		gem.	
		I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
	A	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	B	0	33,3	16,7	60	100	80	100	100	100	100	100	100	100	100	100	66,6	66,6	100	83,3	50	50	50	50	66,7
	C	33,3	33,3	33,3	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	66,6	83,3	100	100	100	100	100	91,7
	D	0	33,3	16,7	40	100	70	40	80	60	60	60	60	60	60	60	66,6	83,3	100	100	100	100	100	100	79,2
	E	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	F	0	0	0	80	100	90	0	60	30	30	30	30	30	30	30	33,3	66,7	100	100	100	100	100	100	70,9
	G	0	100	50,0	0	20	10	40	40	40	40	40	40	40	40	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	H	33,3	66,6	50,0	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	J	0	33,3	16,7	80	80	80	40	0	20	20	20	20	20	20	20	33,3	33,3	50	50	50	50	50	50	41,7
	K	0	0	0	0	0	10	40	60	50	50	50	50	50	50	50	33,3	33,3	50	50	50	50	50	50	41,7
	M	33,3	33,3	33,3	0	20	10	20	0	10	10	10	10	10	10	10	33,3	0	16,7	50	0	0	0	0	20,9
	N	0	100	50,0	0	40	20	0	20	10	10	10	10	10	10	10	33,3	0	16,7	0	0	0	0	0	20,9
	O	0	100	50,0	100	100	100	100	80	90	90	90	90	90	90	90	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	P	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33,3	0	16,7	0	0	0	0	0	8,4
	Q	0	0	0	0	0	30	0	20	10	10	10	10	10	10	10	33,3	66,6	50	0	0	0	0	0	37,5
Gemiddeld		6,7	35,5	21,1	37,3	57,3	47,3	38,7	45,3	42,0	44,7	44,7	44,7	44,7	44,7	44,7	53,3	39,9	46,6	46,6	46,6	46,6	46,6	46,6	45,8
Malan		7,3	7	7,2	6,4	6,0	6,2	7,0	6,4	6,7	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	5,7	5,2	5,5	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,5

Toelichting: I, II zijn de verschillende herhalingen
gem. = het gemiddelde van de herhalingen
Tot.gem. = het gemiddelde van de commissie
en de overige beoordelaars.

Tabel 4 Overzicht van de gewichten in kg/100 stuks en het percentage afval van het totaalgewicht

Rassen	Code	Sappemeer		's-Gravensande		Naaldwijk	
		Netto-kropgewicht gem.	% afval gem.	Netto-kropgewicht gem.	% afval gem.	Netto-kropgewicht gem.	% afval gem.
	A	34,1	12,1	51,9	10,7	72,9	12,4
	B	25,9	10,0	47,3	12,7	64,6	13,6
	C	30,6	5,0	54,5	13,5	67,5	8,9
	D	26,1	8,7	50,5	11,7	67,9	13,7
	E	28,0	3,2	47,0	10,0	59,6	13,1
	F	29,5	7,4	51,5	11,6	70,4	9,2
	G	27,0	4,0	49,5	6,6	55,6	7,7
	H	33,6	9,7	50,3	11,8	67,1	11,6
	J	30,8	6,4	49,5	11,5	71,0	10,9
	K	26,7	6,7	41,5	7,7	64,3	9,0
	M	30,5	7,2	38,0	6,7	57,9	8,8
	N	32,5	3,7	48,5	6,8	63,9	8,5
	O	33,3	4,8	52,8	13,8	73,9	11,0
	P	24,5	6,8	47,0	14,9	65,1	15,7
	Q	31,5	6,8	49,0	11,4	68,6	11,1
Gemiddeld		29,7	6,8	49,0	10,8	66,2	11,0
Malan	L	32,2	7,2	47,0	9,1	62,5	9,7

Opmerking: gem. = het gemiddelde van de herhalingen.

Tabel 5 Samenvatting van de belangrijkste opmerkingen door de beoordelaars gemaakt

Rassen	Code	Sappemeer	's-Gravenzande	Naaldwijk
	A	Rand - glazig - snel	Te hoog - traag - te weinig hart - zwaar	Te lang - weinig hart
	B	Uniform - getand blad	Goed gevuld - goed uniform - goed gewicht - mooi fijn	Goed uniform - wat traag - goed gewicht
	C	Goed uniform - getand blad	Goede vorm, mooi kort type - zwaar - goed gevuld	Wat ongelijk - gedeeltelijk gevuld
	D	Getand blad	Te ongelijk - iets traag - kort - wat grove nerf	Goed gevuld - goede vorm - wat heterogeen
	E	Krultype - glazig - rand	Krulandijvie - geen gebruikswaarde	Krulandijvie - geen gebruikswaarde
	F	Wat heterogeen - iets rand	Goed gevuld - goede kleur - kort - wat traag	Goed gevuld - goede vorm - wat traag - iets heterogeen
	G	Erg open - iets glazig	Te spits - traag - hoog - weinig gewicht	Rand - heterogeen - weinig hart
	H	Iets glazig	Mooi kort - zwaar type - snel - goed uniform	Goed gevuld - compact - goede vorm
	J	Iets glazig - rand	Iets traag - te hoog - te veel aanslag - wat wild	Wat rand - weinig hart - wat lang - licht van kleur - iets heterogeen
	K	Glazig - wat heterogeen	Traag - te spits van vorm - licht gewicht	Weinig hart - te lang
	M	Heterogeen - iets rand	Te weinig hart - traag - iets toprand - grof van nerf	Rand - tekort gewicht - weinig hart
	N	Plat - open	Open - spits type - traag	Weinig hart - wat traag
	O		Goed van vorm - goed gevuld - zwaar - goed uniform	Goede vorm - iets ongelijk - wat rand
	P	Zeër heterogeen - laat	Geel blad - lelijk hart - wild - grof - variabel	Wat heterogeen - zwakke vorm
	Q	Iets heterogeen - glazig - rand	Wild - variabel - te weinig hart	Goed gevuld - wat heterogeen - te lang
Malan	L		Geel blad - iets hoog - iets ongelijk.	Rand - wat heterogeen